

8. Lyman L. Lemnitzer, James L. Holloway, Louis Wilson, John W. Vogt, Leslie M. Fry, Robert Cockrill, and J. Russel Blanford A Report by the Committee on Civil-Military Relations (Indianapolis: Hudson Institute, 1984).

9. Samuel P. Huntington, *The Soldier and the State*. – New York: Vintage Books, Random House, 1957.

Віталій КОСТЕНКО

к. держ. упр., начальник чергової зміни

оперативно-координаційного центру

Управління Державної служби України

з надзвичайних ситуацій у Кіровоградській області,

підполковник служби цивільного захисту

АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ НА ЇЇ ШЛЯХУ ДО ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Реалізація стратегії євроатлантичної інтеграції України неможлива без розв'язання проблеми реформування сектору безпеки і оборони (СБіО). Відсутність протягом багатьох років практичних кроків з подолання деструктивних тенденцій у СБіО та дефіцит ресурсної підтримки реформ у цій царині стали джерелом загроз національній безпеці. Реформування СБіО включає комплекс завдань щодо запровадження принципів і стандартів, прийнятих у державах-членах ЄС і НАТО; підвищення рівня координації й взаємодії; упровадження ефективної уніфікованої системи планування та управління ресурсами з використанням сучасних євроатлантичних підходів [1].

Указом Президента України від 14 березня 2016 року № 92 затверджено Концепцію розвитку СБіО. Її метою є визначення шляхів формування національних безпекових та оборонних спроможностей, а також забезпечення створення національної системи реагування на кризові ситуації, своєчасне виявлення, запобігання та нейтралізацію зовнішніх і внутрішніх загроз національній безпеці, гарантування особистої безпеки, конституційних прав і свобод людини, оперативне спільне реагування на кризові та надзвичайні ситуації [2].

Сучасний стан Єдиної державної системи цивільного захисту не забезпечує гарантоване реагування на реальні та потенційні загрози національній безпеці. Подолання проблем передбачається шляхом цілеспрямованого реформування СБіО із запровадженням уніфікованої системи планування і управління ресурсами на основі сучасних європейських та євроатлантичних підходів, що дасть можливість підвищити його інституційну та структурну збалансованість, створити багатофункціональний державний інструментарій забезпечення національної безпеки [2].

На даний час Україну, як і більшість розвинених країн світу, хвилює проблема тероризму. Наближення ЄС і НАТО до кордонів України створило принципово нову геополітичну реальність, що вимагає невідкладних реформ, які стануть запорукою її майбутньої європейської інтеграції. За даними щорічного «Глобального рейтингу тероризму 2016» Україна найбільше потерпає від тероризму серед держав Європи, посідаючи у світовому рейтингу тероризму 11-те місце і йде одразу за Іраком, Афганістаном, Нігерією, Пакистаном, Сирією, Єменом, Сомалі, Лівією та ін. [3].

Нині для України найімовірнішими та найнебезпечнішими є виклики й потенційні загрози, спричинені міжнародно-державним тероризмом з боку Російської Федерації [4, с. 158]. Стратегією зменшення ймовірності реалізації терористичних актів в нашій державі повинен стати подальший розвиток системи забезпечення антитерористичної безпеки, вдосконалення правової бази на основі стандартів провідних держав світу, посилення взаємодії між спеціальними органами, підвищення якості професійної підготовки співробітників структур, що займаються проблемою тероризму, їх технічної оснащеності, тощо.

З метою впровадження сучасних європейських підходів у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення пожежної та техногенної безпеки, а також здійснення державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки, розроблення заходів щодо інтеграції України до Механізму цивільного захисту ЄС розпорядженням КМУ від 25 січня 2017 року № 61-р схвалено Стратегію реформування системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій [5]. Її реалізація здійснюється ДСНС України у 3 напрямках: нормативно-правового врегулювання діяльності органів державного нагляду (контролю) у сфері пожежної, техногенної безпеки і діяльності аварійно-рятувальних служб; вдосконалення системи реагування на пожежі та надзвичайні ситуації; підвищення спроможності органів управління та підрозділів ДСНС до ефективного захисту населення та територій від пожеж та надзвичайних ситуацій.

Поточна екологічна ситуація в Україні характеризується як складна, і як така, що потребує кардинальних регуляторних змін в законодавчому полі та у державному управлінні екологічною безпекою. Такий стан формувався протягом тривалого періоду нехтуванням об'єктивними законами розвитку і відтворення природного та ресурсного потенціалу [6]. Реалізація регіональної та місцевої екологічної політики є малоефективною і не спирається на позитивний світовий та європейський управлінський досвід у розв'язанні екологічних проблем.

Процеси глобалізації та суспільних трансформацій підвищили пріоритетність екологічної проблематики. Попередження негативного та врахування майбутнього впливу на довкілля на етапі планування політик, планів та програм розвитку не є законодавчо обов'язковим в

Україні на відміну від законодавства ЄС. Інтеграція екологічної політики до галузевих політик, обов'язкове врахування екологічної складової при складанні стратегій, планів і програм розвитку, стимулювання модернізації та впровадження систем екологічного управління на підприємствах, у поєднанні з поліпшенням екологічних характеристик продукції є шляхом до сучасної секторальної екологічної політики, що реалізується у країнах ЄС.

Уряд підтримав розроблену Міністерством екології та природних ресурсів України нову Стратегію державної екологічної політики до 2030 року. Вона відповідає сучасним викликам та зобов'язанням України в рамках виконання Угоди про асоціацію з ЄС. Стратегія має стати дороговказом зміни екологічного курсу країни на європейський. Документ визначає наступні стратегічні цілі для України: поширення екологічної освіти; врахування екологічних норм під час прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України; зниження екологічних ризиків для екосистем та здоров'я громадян; розвиток державної системи природоохоронного управління.

У результаті ухвалення даної Стратегії Україна до 2030 року отримає сучасні системи моніторингу, ринкові механізми для озеленення економіки, а також зменшення викидів парникових газів і скорочення викидів від стаціонарних джерел забруднення на 15 % порівняно із 2015 роком.

Отже, процес удосконалення державного управління у сфері забезпечення національної безпеки України має ґрунтуватися на стратегічному курсі євроатлантичної інтеграції, як найвищому пріоритеті зовнішньої політики, що передбачає взаємовигідне та поглиблене співробітництво з європейськими безпековими інституціями.

Список використаних джерел

1. Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України у нових політичних реаліях. Національний інститут стратегічних досліджень. Аналітична записка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/394/>.

2. Указ Президента України від 14 березня 2016 року № 92 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/922016-19832>.

3. Україна посіла перше місце у Європі в Глобальному рейтингу тероризму. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://novynarnia.com/2016/11/17/ukrayina-posila-pershe-mistse-u-yevropi-v-globalnomu-indeksi-terorizmu/>.

4. Оцінювання та управління ризиками у сфері протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні: кримінологічний

моніторинг, тактичний аналіз та використання відкритих джерел / І. М. Гриненко, Д. М. Прокоф'єва-Янчиленко, Б. В. Сокрут. – К. : ВІТЕ, 2015.

5. Розпорядженням КМУ від 25 січня 2017 р. № 61-р «Про схвалення Стратегії реформування системи ДСНС?». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/61-2017-p>.

6. Вахлакова В.В. Екологічна безпека основа національної безпеки України. ДонДТУ. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.rusnauka.com/8. NPE2007/Ecologia/21212.doc.htm>.

Євген РОМАНЕНКО

д. держ. упр., професор,

зав. кафедрою публічного адміністрування

Міжрегіональної академії управління персоналом

УКРАЇНА – ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Двері НАТО залишаються відкритими для будь-якої європейської країни, яка здатна взяти на себе зобов'язання членства та сприяти безпеці євроатлантичної регіону. З 1949 року членство в НАТО збільшилося з 12 до 29 країн на семи раундах розширення. Сьогодні четверо країн-партнерів заявили про свої прагнення до вступу в НАТО: Боснія та Герцеговина, Грузія, колишня Югославська республіка Македонія та Україна.

Країни, що прагнуть вступити в НАТО, повинні продемонструвати, що вони здатні дотримуватися принципів Вашингтонського договору 1949 року і додаткового сприяння безпеці євроатлантичної регіону. Очікується також, що вони відповідають певним політичним, економічним та військовим критеріям, викладеним у дослідженні 1995 р. по розширенню НАТО.

10 років назад на Бухарестському саміті 2008 р. Україна отримала відмову у наданні Плану дій щодо членства, але в той же час Альянс прийняв рішення, що Україна коли-небудь стане членом НАТО. Як відомо, НАТО до 2017 р. часто відмовлявся визнати, оголошує євроатлантичні прагнення, що Україна прагне до отримання Плану дій щодо членства, а саме це шлях до членства в НАТО, і не включила Україну в список «країн-аспірантів». Після посилення українсько-угорських відносин одержання цього статусу стало ще складніше досягти.

Російська агресія проти України в 2014 р., анексія Криму та фактична окупація окремих районів Донбасу підірвала ідею побудови системи загальноєвропейської безпеки, а також звела нанівець одне з головних досягнень, покладено в основу ОБСЄ – Гельсінський заключний акт, в якому задекларовані такі міжнародні принципи, як повага суверенітету,